

StoKosmos overhandigt lezing “Het geloof van Michiel de Ruyter” aan ambassadeur van Hongarije

StoKosmos

StoKosmos is een stichting en heeft als doel aandacht vragen voor het gedachtegoed van De Nadere Reformatie en de participatie hiervan in Zeeland te bevorderen.

Volgens de vertegenwoordigers van de Nadere Reformatie heeft de Bijbel als het Woord van God zeggingskracht op alle terreinen van het leven. Na de reformatie in de 16^e eeuw, met de vorming van de protestante kerk, was hier in het volksleven nog niet zoveel van te merken. Samen met de toenemende welvaart van de Gouden Eeuw maakte dat een bezinning op dit punt noodzakelijk. Het waren de vertegenwoordigers van de Nadere Reformatie die na gingen denken over de opvoeding, de handel, de zeevaart, onderwijs en wetenschap enzovoort.

De bekendste vertegenwoordiger was wel ds Willem Teellinck. Hij was predikant in Middelburg van 1613 tot zijn dood in 1629. Veel van de boeken van deze bekende Middelburgse predikant worden nog gelezen. In zijn boek Noordsterre zegt hij: “De ware godzaligheid is een gave van God, waardoor de mens gewillig en bekwaam gemaakt wordt tot de dienst van God om niet langer naar de begeerlijkheden der mensen te leven(zoals de goddeloze wereld doet) maar naar de wil van God ons in het Woord van God geopenbaard.”

Dat deze boodschap ook op Walcheren van grote invloed is geweest, blijkt wel uit het leven van Michiel de Ruyter. Jarenlang heeft hij onder het gehoor gezeten van een andere belangrijke vertegenwoordiger van de Nadere Reformatie ds Joos van Laren. Op 12-jarige leeftijd moet de Ruyter hebben meegemaakt dat deze bekende predikant van Vlissingen werd bevestigd in de Jacobskerk te Vlissingen. Tot het vertrek van de Ruyter naar Amsterdam heeft hij ds. Joos van Laren meer dan dertig jaar horen preken in Vlissingen. De boeken en preken van ds Joos van Laren worden nog steeds gelezen.

Dat de Ruyter zich sterk verbonden wist aan de boodschap van de Nadere Reformatie blijkt wel uit zijn leven. Op zee liet hij predikanten preken en werd voor een zeeslag zelf het Heilig Avondmaal bediend. Eenmaal aan wal gaf hij invulling aan de huisgoddienst door voor zijn gezinsleden hardop uit de Bijbel voor te lezen. Daarnaast beschrijft de geschiedschrijver Brandt dat het horen van de preken in de kerk het hoogste vermaak van de Ruyter was.

De Ruyter zal bekend zijn geweest met de kerkelijke situatie in Hongarije. De Nadere Reformatie is een internationale beweging geweest met ook zijn eigen kenmerken in Hongarije. Het bijzondere kenmerk van de kerk in Hongarije is de huisgoddienst die we ook bij de Ruyter tegenkomen. In gezinsverband lazen zij de Bijbel, zongen zij liederen en lazen zij puriteinse boeken. Veel Hongaarse studenten studeerde aan de theologische universiteit van Franeker in Friesland. Het zal dan ook een bijzonder genoegen voor de Ruyter zijn geweest zijn broeders, de predikanten van de galeien te bevrijden. Zijn werk op de vloot, zijn praktische vroomheid en de band met de kerk in het geheel van Europa komen hier als het ware samen.

Het is daarom een bijzonder moment om de vertaalde lezing van prof.dr.A.Th.van Deursen over “het geloof van Michiel de Ruyter” te overhandigen aan de ambassadeur van Hongarije en de burgemeester van Vlissingen. Binnenkort komt er een boek uit waarin deze lezing is opgenomen. Als u interesse heeft kunt u berichten volgen op onze website www.stokosmos.nl.

11 februari 2012